

**Державний вищий навчальний заклад
«Тернопільський державний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»
Навчально-науковий інститут морфології
Всеукраїнська громадська організація
«Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України»**

**Збірник матеріалів науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОРФОГЕНЕЗУ ТА
РЕМОДЕЛЮВАННЯ ТКАНИН І ОРГАНІВ
У НОРМІ ТА ПАТОЛОГІЇ**

20 – 21 вересня 2018 року

Тернопіль – 2018

Редакційна колегія

Доц. Небесна З. М. (головний редактор)

Проф. Волков К. С.

Проф. Боднар Я. Я.

Проф. Герасимюк І. Є.

Ст. викладач Крамар С. Б. (відповідальний секретар)

Доц. Семенець А. В. (відповідальний за матеріали конференції)

Збірник матеріалів науково-практичної конференції з міжнародною участю

«Актуальні питання морфогенезу та ремоделювання тканин і органів у нормі та патології». – Тернопіль, 2018.

Матеріали публікуються в авторській редакції

Отже, токсичне ушкодження печінки супроводжується вираженою структурною перебудовою переважно артерій дрібного калібру товстої кишки, яка характеризується потовщенням стінки, зростанням товщини медії, звуженням їх просвіту, вираженим ураженням ендотеліоцитів, що ускладнюється ендотеліальною дисфункцією та посиленням гіпоксії.

Подальше вивчення морфофункціональних особливостей артерій товстої кишки за умов токсичного гепатиту доповнює та розширює уявлення про перебіг патологічних процесів та регенераторних змін, які варто враховувати при профілактиці, діагностиці та корекції даної патології.

УДК: 611.831+616-092.9

Данилів О.Д., Шепітько В.І., Шепітько К.В.

ГІСТОМОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРІЙЧАСТОГО ВУЗЛА В НОРМІ У

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Кількість хворих з ураженнями периферійних нервів невпинно зростає. Вони становлять майже половину нейростоматологічної захворюваності, серед яких найбільшу частину займає невралгія трійчастого нерва, яка є мультифакторіальним захворюванням. На жаль, сучасні методи терапії не завжди ефективні або мають короткочасний ефект, що призводить до виникнення рецидивів захворювання, які ще більше обтяжують перебіг захворювання та зневіру пацієнтів у ефективності лікування. Саме тому постає питання подальшого пошуку адекватних методів лікування, спрямованих на покращення гемодинаміки в судинах трійчастого вузла, на попередження втрати рухових та чутливих функцій, уникнення розвитку ускладнень та побічних ефектів. Використання кріоконсервованої плаценти, як лікарського засобу при багатьох патологічних станах організму є важливою та актуальною темою сучасної медицини.

Метою дослідження є встановлення гістоморфологічних особливостей в структурі трійчастого вузла в нормі у щурів.

Об'єкт і методи дослідження. Спостереження проведено на 5 дорослих статевозрілих щурах-самцях лінії «Вістар» вагою 160-180 г. Експеримент був проведений згідно з правилами Європейського співтовариства (86/609/ЕЕС 2006, додаток 4) і Гельсінською декларацією про гуманне відношення до тварин.

Матеріалом дослідження являється гістоструктура трійчастого вузла. Застосовані загально гістологічні методи дослідження. Після отримання матеріалу проводили його зневоднення, ущільнення та заливку в епон-812 (по Карупу В.Я., 1984). Після порізки на мікротомі напівтонкі зрізи забарвлюються 1% розчином метиленового синього, 0,1% розчином тулоїдинового синього, крезилловим синім, гематоксилінеозиним, окраска по Нісслю та поліхромним барвником для морфологічного дослідження гістоструктури вузла. Математична обробка матеріалу проводилась з використанням стандартних методів варіаційної статистики: розрахунок середніх значень (M), похибки середніх значень (m), критерію Стьюдента (t). Достовірними вважались розбіжності при $p < 0,05$.

Встановлено, що ганглії, які входять до складу периферійної нервової системи представлені тілами мультиполярних нейронів (від кількох клітин до десятків тисяч клітин). Трійчастий ганглії у своїй структурі має сполучнотканинну строму та гангліозні і капсулярні клітини. Капсула вузла представлена сполучною тканиною, а нейрони Гассерового вузла у щурів представлені псевдоуніполярними нейронами. Клітини нейрона мають складну структуру, що пояснюється високою функціональною спеціалізацією цих клітин. Нейроцити в трійчастому вузлі мають чітку локалізацію, тобто чітко вирізняються групи клітин, які належать до певної гілки трійчастого нерва. Важливу роль у відповідь на травмуючий фактор виконують клітини-сателіти, які виконують роль власної оболонки кожного сенсорного нейрона та підтримують його метаболічно. В подальшому планується вивчити морфологічні зміни структурних компонентів трійчастого вузла у щурів на фоні

асептичного запалення та при підшкірному введенні кріоконсервованої плаценти.

УДК: 616.127-091.8-02:616-099:[577.175.522+546.41]-092.9

Денефіль О.В., Мусієнко А.М.

**МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У МІОКАРДІ ЩУРІВ ПРИ ЙОГО
АДРЕНАЛІНОВО-КАЛЬЦІЄВОМУ УРАЖЕННІ**

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені

І.Я. Горбачевського МОЗ України»

Інфаркт міокарда задніх відділів серця зустрічається у різних країнах з частотою від 3 до 30% випадків. Причиною його може бути ішемічне ураження серця внаслідок розвитку тромбозу коронарних судин.

Метою роботи було вивчити морфологічні зміни у серці тварин з адреналіново-кальцієвою моделлю (АКМ) його ураження та провести корекцію патологічного процесу кверцетином (Кв).

Досліди виконано на 143 щурах-самцях лінії Вістар віком 5-6 місяців. Тварин поділено на групи: контроль, 1 год, 2 год, 24 год, 3 доби, 7 діб, 14 діб, 21 доба, 28 діб АКМ, Кв, 7 діб АКМ + Кв, 14 діб АКМ + Кв, 21 доба АКМ + Кв, 28 діб АКМ + Кв. У тварин кожної з груп забирали шматочки серця для гістологічного дослідження. Препарати забарвлювали гематоксиліном і еозином та за Гейденгайном, розглядали їх у поляризаційному світлі. Усі експерименти виконано з дотриманням норм про захист хребетних тварин і біоетики.

Через 1 год виявлено вогнищеві деструктивні ураження м'язових волокон, порушення їх тинкторіальних властивостей, з'явилися вогнища лейкоцитарної інфільтрації, відмічено стази і кровонаповнення судин, зросла кількість некротизованих клітин, які були розташовані як поодинокі, так і мали зливний характер. Через 2 год на фоні попередньо виявлених змін відмічено вихід еритроцитів із судинного русла, збільшення площі ділянок із

Гнатюк М.С., Монастирська Н.Я., Татарчук Л.В. СТРУКТУРНА ПЕРЕБУДОВА ВЕНОЗНОГО РУСЛА ПЕЧІНКИ ПРИ РЕЗЕКЦІЇ РІЗНИХ ОБ'ЄМІВ ЇЇ ПАРЕНХІМИ	38
Говда Р.В., Стравський Т.Я., Гантімуров А.В., Бурий В.В., Ющак М.В. ДИНАМІКА МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ КІСТОК В УМОВАХ ПОЗАКЛІТИННОЇ ДЕГІДРАТАЦІЇ І В ПЕРІОД РЕАДАПТАЦІЇ У АДАПТОВАНИХ ДО ПОЗАКЛІТИННОГО ЗНЕВОДНЕННЯ ЩУРІВ З РІЗНИМ ТИПОМ АВТОНОМНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ	40
Головатюк Л.М., Пришляк А.М., Довгалюк А.І. ЗАКОНОМІРНОСТІ РЕМОДЕЛЮВАННЯ АРТЕРІЙ ТОВСТОЇ КИШКИ НА ФОНІ ТЕТРАХЛОРМЕТАНОВОГО ГЕПАТИТУ	42
Данилів О.Д., Шепітько В.І., Шепітько К.В. ГІСТОМОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТРІЙЧАСТОГО ВУЗЛА В НОРМІ У	44
Денефіль О.В., Мусієнко А.М. МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У МІОКАРДІ ЩУРІВ ПРИ ЙОГО АДРЕНАЛІНОВО-КАЛЬЦІЄВОМУ УРАЖЕННІ.....	46
Долинко Н.П., Спаська А.М., Случик І.Й. ОЦІНКА РЕЗИСТЕНТНОСТІ СТРУКТУР ГЕМАТОТЕСТИКУЛЯРНОГО БАР'ЄРУ НА ФОНІ ВВЕДЕННЯ 30% ЕТАНОЛУ	48
Дубінін С.І., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Ваценко А.В., Пілюгін В.О., Овчаренко О.В. МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У ЖОВЧНОМУ МІХУРІ ЛЮДИНИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СЕЗОННИХ РИТМІВ.....	50
Єна М.С. СТАТЕВІ ВІДМІННОСТІ У СЛИЗОВІЙ ОБОЛОНЦІ ТОВСТОЇ КИШКИ ПРИ ДІЇ КОМБІНАЦІЇ МІ-1 З ПРЕДНІЗОЛОНОМ ЗА УМОВ ВИРАЗКОВОГО КОЛІТУ	52
Заморський І.І., Унгурян Т.М. ГІСТОСТРУКТУРА НИРОК ЩУРІВ ЗА УМОВ РАБДОМІОЛІЗУ НА ТЛІ ПРОФІЛАКТИЧНОГО ВВЕДЕННЯ ЦЕРУЛОПЛАЗМІНУ	54
Іванова Л.И., Махринова А.Д., Зиннолаева А.Н., Усмагамбетов Д.А., Садуева А.С. СОВРЕМЕННЫЕ ДАННЫЕ О ВАРИАБЕЛЬНОСТИ ВЕТВЕЙ БРЮШНОЙ ЧАСТИ АОРТЫ.....	56

Підписано до друку 10.09.2018. Формат 60x84/16
Гарн. Times. Друк офсет. Ум. др арк. 12.09. Обл.-вид. арк. 11,73.
Тираж 100